

EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin lentoliikenteen alalla 14 päivänä joulukuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3976/87 5 artiklan mukainen tiedonanto

(2006/C 42/05)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3976/87 5 artiklan mukaisesti komissio kehottaa asianomaisia osapuolia lähettämään huomautuksensa liitteenä olevasta luonnoksesta komission asetukseksi (EY) perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten ryhmiin lentoliikenteen alalla. Huomautukset on lähetettävä kuukauden kuluessa tämän tiedonannon julkaisemisesta osoitteeseen

Euroopan komissio
Kilpailun pääosasto
Yksikkö D2, toimisto J70 2/55
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles
Faksi: (32-2) 295 01 28
S-posti: comp-revision-1617-93@cec.eu.int

Luonnos

**Komission asetukset EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin sel-
laisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, jotka koskevat neuvotteluja
säännöllisen lentoliikenteen matkustajamaksuista sekä lähtö- ja saapumisaikojen jakamisesta lento-
kentillä**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta lentoliikenteen alan sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 14 päivänä joulukuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3976/87⁽¹⁾ ja erityisesti sen 2 artiklan,

on julkaissut tämän asetuksen luonnoksen,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Lentoliikenteen alaan on sovellettu 1 päivästä touko-kuuta 2004 perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003⁽²⁾ yleisesti sovellettavia säännöksiä.
- (2) Asetuksen (EY) N:o 1/2003 mukaan perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut sopimukset, jotka täyttävät 81 artiklan 3 kohdan edellytykset, eivät ole kiellettyjä, eikä tämä edellytä ennakolta tehtyä päätöstä. Periaatteessa yritysten ja yhteenliittymien on

nyt arvioitava itse, ovatko niiden sopimukset, yhdenmukaistetut menettelytavat ja päätökset perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisia.

- (3) Asetuksen (ETY) N:o 3976/87 nojalla komissiolla on toimivalta soveltaa asetuksella perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohtaa tiettyihin sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, jotka suoraan tai välillisesti liittyvät palvelujen tarjoamiseen lentoliikenteen alalla yhteisössä sijaitsevien lentokenttien välisillä reiteillä tai yhteisön ja kolmansien maiden välisillä reiteillä.
- (4) Sopimukset, päätökset tai yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka koskevat neuvotteluja säännöllisen lentoliikenteen matkustajamaksuista sekä lähtö- ja saapumisaikojen jakamisesta ja lentokenttien aikataulujen laatimisesta, saattavat rajoittaa kilpailua yhteismarkkinoilla ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (5) Koska tällaiset sopimukset, päätökset tai yhdenmukaistetut menettelytavat saattavat kuitenkin hyödyttää lentoliikenteen käyttäjiä tai harjoittajia, perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta aikataulujen yhteistä suunnittelua ja yhteensovittamista, yhteisen lentoliikenteen harjoittamista, neuvotteluja säännöllisen lentoliiken-

⁽¹⁾ EYVL L 374, 31.12.1987, s. 9. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 411/2004 (EUVL L 68, 6.3.2004, s. 1).

⁽²⁾ EUVL L 1, 4.1.2003, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 411/2004 (EUVL L 68, 6.3.2004, s. 1).

teen matkustaja- ja rahtimaksuista sekä lähtö- ja saapumisaikojen jakamista lentoasemilla koskevien sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 25 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 1617/93 ⁽¹⁾ todetaan, että perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta muun muassa tiettyihin sopimuksiin, päätöksiin eikä yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka koskevat neuvotteluja maksuista ja lähtö- ja tuloaikojen jakamisesta yhteisön lentokenttien välisessä lentoliikenteessä. Asetuksen (ETY) N:o 1617/93 voimassaolo päättyi 30 päivänä kesäkuuta 2005.

- (6) Komissio aloitti kesäkuussa 2004 kuulemismenettelyn asetuksen (ETY) N:o 1617/93 muuttamisesta jotta voidaan päättää, olisiko ryhmäpoikkeus lopetettava tai säilytettävä nykyisessä muodossaan tai olisiko sen soveltamisalaa laajennettava. Komissio sai vastauksia jäsenvaltioilta, lentoyhtiöiltä, matkatoimistoilta ja kuluttajaryhmiltä.
- (7) Kun otetaan huomioon kuulemisen tulokset ja asetuksella (EY) N:o 1/2003 käyttöön otettu suoraan sovellettava poikkeusjärjestelmä, ei ole syytä jatkaa asetuksella perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamatta jättämistä neuvotteluihin, jotka koskevat lähtö- ja saapumisaikojen jakamista, lentokenttien aikataulujen laatimista tai matkustaja- ja matkatavarakuljetusten maksuja yhteisön lentokenttien välisessä säännöllisessä lentoliikenteessä. Lentoliikennealalle olisi kuitenkin annettava tarpeeksi aikaa mukautua uuteen tilanteeseen ja arvioida itse, ovatko niiden sopimukset ja menettelytavat perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisia ja tarvittaessa muuttaa niitä. Koska asetuksen (ETY) N:o 1617/93 voimassaolo on jo päättynyt, on tarpeen antaa uusi ryhmäpoikkeusasetus siirtymäajaksi.
- (8) Lähtö- ja saapumisaikojen jakamista lentokentillä ja lentokenttien aikataulujen laatimista koskevat sopimukset voivat tehostaa lentoasemien kapasiteetin ja ilmatilan käyttöä, helpottaa lennonjohtoa ja auttaa lentoasemien lentoliikennepalvelujen tasaisempaa jakautumista. Pääsyn ruuhkaisille lentokentille on oltava edelleen mahdollista, mikäli kilpailua ei haluta lopettaa. Jotta järjestelmä lisäksi olisi riittävän turvallinen ja avoin, tällaiset sopimukset voidaan sallia ainoastaan, jos kaikki asianomaiset lentoliikenteen harjoittajat voivat osallistua neuvotteluihin ja jos jakaminen tapahtuu syrjimättä ja avoimesti.
- (9) Lähtö- ja saapumisaikojen jakamista ja lentokenttien aikataulujen laatimista koskeville neuvotteluille olisi myönnettävä ryhmäpoikkeus 31 päivään joulukuuta 2006, mikäli neuvottelut koskevat lentoliikennettä, jonka lähtö- ja/tai saapumispaikka sijaitsee yhteisössä. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella lentoliikennealan olisi itse arvioitava, ovatko perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat yritysten väliset sopimukset ja yhdenmukaistetut menettelytavat ja

yritysten yhteenliittymien väliset päätökset perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan edellytysten mukaisia. Arvioinnissa olisi muun muassa tarkasteltava, voivatko kaikki asianomaiset lentoliikenteen harjoittajat osallistua lähtö- ja saapumisaikojen jakamista ja lentokenttien aikataulujen laatimista koskeviin neuvotteluihin, ja ovatko neuvottelut syrjimättömiä ja avoimia.

- (10) Matkustajamaksuja koskevat neuvottelut voivat edistää interline-järjestelmän hintojen yleistä hyväksymistä sekä lentoliikenteen harjoittajien että niiden palvelujen käyttäjien eduksi. Näiden neuvottelujen tavoitteena on kuitenkin oltava yksinomaan interline-järjestelmän helpottaminen.
- (11) Komission kesäkuussa 2004 aloittaman asetuksen (ETY) N:o 1617/93 tarkistamista koskevan kuulemismenettelyn tulokset osoittavat yhteisön sisäisten lentoliikennemarkkinoiden kehittyneen siten, että ei ole enää yhtä varmaa, täytyvätkö perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan kaikki edellytykset maksuja koskevien neuvottelujen yhteydessä.
- (12) Yhteisössä sijaitsevien lentokenttien välisen säännöllisen lentoliikenteen matkustaja- ja matkatavarakuljetusten maksuja koskeville neuvotteluille olisi tämän vuoksi myönnettävä ryhmäpoikkeus 31 päivään joulukuuta 2006. Tämän jälkeen lentoliikennealan olisi itse arvioitava, ovatko perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat yritysten väliset sopimukset ja yhdenmukaistetut menettelytavat ja yritysten yhteenliittymien väliset päätökset perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan edellytysten mukaisia.
- (13) Komissiolla on ollut 1 päivästä toukokuuta 2004 toimivalta soveltaa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohtaa asetuksella yhteisön ja kolmansien maiden välisiin reitteihin yhteisössä sijaitsevien lentokenttien välisten reitien lisäksi.
- (14) Toisin kuin yhteisön sisäistä lentoliikennettä, jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välistä lentoliikennettä säännellään yleensä kahdenvälisillä lentoliikennesopimuksilla. Sopimukseen sisältyvät sääntelyvaatimukset vaihtelevat huomattavasti luonteeltaan ja tarkkuudeltaan. On yleistä, että lentoliikennesopimuksissa rajoitetaan ja/tai säännellään pääsyä markkinoille ja/tai hinnoittelua, mikä saattaa haitata lentoliikenteen harjoittajien välistä kilpailua yhteisön ja kolmansien maiden välisillä reiteillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön sääntelyn, kuten jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisten lentoliikennesopimusten neuvottelemisesta ja täytäntöönpanosta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 847/2004 ⁽²⁾ soveltamista. Lisäksi on yleistä, että lentoliikennesopimuksissa rajoitetaan lentoliikenteen harjoittajien mahdollisuuksia tehdä kahdenvälisiä yhteistyösopimuksia, joiden kautta kuluttajille tarjotaan vaihtoehtoja IATA:n interline-järjestelmälle.

⁽¹⁾ EUVL L 155, 26.6.1993, s. 18. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

⁽²⁾ EUVL L 157, 30.4.2004, s. 7.

(15) Yhteisön ja kolmansien maiden välisillä reiteillä niiden matkojen osuus, joihin liittyy jatkoyhteys, on selvästi suurempi kuin yhteisön sisäisillä kansainvälisillä reiteillä. Tämän vuoksi interline-järjestelmästä maksuja koskevien neuvottelujen ansiosta kuluttajille aiheutuvan edun pitäisi olla suurempi yhteisön ja kolmansien maiden välisillä reiteillä.

(16) Yhteisössä ja kolmansissa maissa sijaitsevien lähtö- ja saapumisaikojen välisen säännöllisen lentoliikenteen matkustaja- ja matkatavarakuljetusten maksuja koskevien neuvottelujen voidaan riittävällä varmuudella arvioida täyttävän perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan edellytykset. Näille neuvotteluille voidaan siis myöntää ryhmäpoikkeus 30 päivään kesäkuuta 2008 asti.

(17) Olisi kerättävä tietoja, jotta komissio olisi paremmin perillä neuvotteluissa asetettujen matkustajamaksujen osuudesta ja niiden todellisesta merkityksestä interline-järjestelmälle yhteisön ja kolmansien maiden välisessä säännöllisessä lentoliikenteessä. Tietojen avulla komissio voisi myös arvioida paremmin kahdenvälisistä lentoliikennesopimuksista johtuvien sääntelyn rajoitusten vaikutukset. Neuvotteluihin osallistuvilta lentoliikenteen harjoittajilta olisi tämän vuoksi edellytettävä 1 päivästä heinäkuuta 2006 alkaen tietojen keräämistä kultakin IATA-kaudelta kaikista hintaluokista, joiden osalta on sovittu interline-hinnoista.

(18) Tätä asetusta olisi asetuksen (ETY) N:o 3976/87 4 artiklan mukaisesti sovellettava taannehtivasti sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka ovat olemassa sen tullessa voimaan, mikäli ne täyttävät tässä asetuksessa poikkeuksille säädetyt edellytykset.

(19) Sisämarkkinoiden kannalta merkityksellinen siviili-ilmailua koskeva yhteisön sääntely laajennettiin Euroopan talousalueesta tehdyllä sopimuksella⁽¹⁾ kattamaan alue, johon kuuluu Euroopan yhteisö, Norja, Islanti ja Liechtenstein. Tämän vuoksi yhteisön sekä Norjan, Islannin ja Liechtensteinin välisiä lentoja olisi tätä asetusta sovellettaessa käsiteltävä samoin kuin yhteisön sisäisiä lentoja.

(20) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton sopimuksessa lentoliikenteestä⁽²⁾ yhdenmukaistetaan kansainväliseen siviili-ilmailuun sovellettavat säännöt alueella, johon kuuluu Euroopan yhteisö ja Sveitsi. Sopimuksen voima-
saolon ajan yhteisön ja Sveitsin välisiä lentoja olisi tätä asetusta sovellettaessa käsiteltävä samoin kuin yhteisön sisäisiä lentoja.

⁽¹⁾ Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan, Islannin tasavallan, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan, Ruotsin kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton välinen Euroopan talousaluetta koskeva sopimus, EYVL L 1, 3.1.1994, s. 1, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna ETA-sopimuksen liitteen XXII (Yhtiöoikeus) muuttamisesta 10 päivänä kesäkuuta 2005 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 87/2005, EUVL L 268, 13.10.2005, s. 23.

⁽²⁾ Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton sopimus lentoliikenteestä, EYVL L 114, 30.4.2002, s. 73.

(21) Tällä asetuksella ei rajoiteta perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamista,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Poikkeukset

Perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin julistetaan, että perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta lentoliikennettä harjoittavien yritysten välisiin sopimuksiin, tällaisten yritysten yhteenliittymien päätöksiin eikä tällaisten yritysten yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, joiden tarkoituksena on yksi tai useampi seuraavista:

- lähtö- ja saapumisaikojen jakaminen sekä lentokenttien aikataulujen laatiminen siltä osin kuin ne koskevat lentoliikennettä, jonka lähtö- ja/tai saapumisaikka sijaitsee yhteisössä,
- neuvottelut matkustaja- ja matkatavarakuljetusten maksuista yhteisössä sijaitsevien sekä Sveitsissä, Norjassa, Islannissa ja Liechtensteinissä sijaitsevien lähtö- ja saapumisaikojen välisessä säännöllisessä lentoliikenteessä,
- neuvottelut matkustaja- ja matkatavarakuljetusten maksuista yhteisössä sijaitsevien sekä muissa kuin b kohdassa mainituissa kolmansissa maissa sijaitsevien lähtö- ja saapumisaikojen välisessä säännöllisessä lentoliikenteessä.

2 artikla

Lähtö- ja saapumisaikojen jakaminen ja lentokenttien aikataulujen laatiminen

1. Tämän asetuksen 1 artiklan a kohtaa sovelletaan ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- lentoasemien lähtö- ja saapumisaikojen jakamista ja lentokenttien aikataulujen laatimista koskevien neuvottelujen on oltava avoimet kaikille lentoliikenteen harjoittajille, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa neuvoteltavina oleviin lähtö- ja saapumisaikoihin,
- etusijasäännöt on laadittava ja niitä on sovellettava syrjimättä siten, etteivät ne suoraan eivätkä välillisesti liity lentoliikenteen harjoittajiin itseensä tai niiden kansallisuuteen tai tarjottaviin palveluihin ryhmään; niissä on otettava huomioon toimivaltaisten kansallisten tai kansainvälisten viranomaisten määräämät rajoitukset ja liikenteen jakamisen säännöt sekä lentoliikenteen käyttäjien ja kyseisen lentokentän tarpeet,

c) etusijäsäännöissä voidaan myös ottaa huomioon ne oikeudet, jotka lentoliikenteen harjoittajat ovat saaneet sen perusteella, että ne ovat käyttäneet tiettyjä lähtö- tai saapumisaikoja edellisellä vastaavalla toimintakaudella; jotta neuvoston asetuksen (ETY) N:o 95/93 (1) 2 artiklan b alakohdassa määriteltyt uudet tulokkaat voivat kilpailla tehokkaasti yhteisön lentokentälle tai lentokentältä johtavalla reitillä jo toimivien lentoliikenteen harjoittajien kanssa, niillä on yhteisön lentokentillä oikeus 50 prosenttiin uusista tai käyttämättömistä lähtö- ja saapumisaajoista sekä sellaisista lähtö- ja saapumisaajoista, joista jokin lentoliikenteen harjoittaja on luopunut kyseisen toimintakauden aikana tai sen päättyessä taikka jotka muutoin ovat tulleet käytettäväksi; uusille tulokkaille on annettava kolmansien maiden lentokentillä riittävä osuus tällaisista käytettävissä olevista lähtö- ja saapumisaajoista, jotta pääsy ruuhkaisille lentoasemille on edelleen mahdollista,

d) etusijasääntöjen on pyydettäessä oltava kaikkien niiden saatavissa, joita asia koskee,

e) neuvotteluihin osallistuvilla lentoliikenteen harjoittajilla on viimeistään neuvotteluissa oltava käytettävissään seuraavat tiedot:

i) aiemmat lähtö- ja saapumisaajat eriteltyinä lentoyhtiöittäin aikajärjestyksessä kaikkien lentokenttää käyttävien lentoliikenteen harjoittajien osalta,

ii) (alun perin) pyydetty lähtö- ja saapumisaajat eriteltyinä lentoliikenteen harjoittajan mukaan aikajärjestyksessä kaikkien lentoliikenteen harjoittajien osalta,

iii) kaikki jaetut lähtö- ja saapumisaajat sekä ratkaisematomat lähtö- ja saapumisaikoja koskevat pyynnöt eriteltyinä lentoliikenteen harjoittajan mukaan aikajärjestyksessä kaikkien lentoliikenteen harjoittajien osalta,

iv) vielä käytettävissä olevat lähtö- ja saapumisaajat,

v) täydelliset ja täsmälliset tiedot lähtö- ja saapumisaikojen jakamisen perusteista.

f) jos lähtö- tai saapumisaikaa koskevaa pyyntöä ei täytetä, kyseiselle lentoliikenteen harjoittajalle on ilmoitettava epämissen syyt.

2. Komissiolla ja asianomaisilla jäsenvaltioilla on oikeus lähettää tarkkailijoita kutakin toimintakautta edeltävässä monenvälisessä kokouksessa järjestettäviin lähtö- ja saapumisaikojen jakamista ja lentokenttien aikataulujen laatimista koskeviin neuvotteluihin. Tätä tarkoitusta varten lentoliikenteen harjoittajien on ilmoitettava kyseisille jäsenvaltioille ja komissiolle samanaikaisesti kuin osallistujille vähintään 10 päivää etukäteen neuvottelujen ajankohta, paikka ja aihe.

Tämä ilmoitus on tehtävä

(1) EYVL L 14, 22.1.1993, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1554/2003 (EUVL L 221, 4.9.2003, s. 1).

a) kyseisille jäsenvaltioille näiden jäsenvaltioiden toimivaltuustien viranomaisten määräämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen,

b) komissiolle *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavia menettelyjä noudattaen.

3 artikla

Matkustajamaksuja koskevat neuvottelut

1. Tämän asetuksen 1 artiklan b ja c kohtaa sovelletaan ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) neuvottelijoiden on keskusteltava ainoastaan niistä lentohinnoista, jotka lentoliikenteen käyttäjät maksavat suoraan osallistuvalla lentoliikenteen harjoittajalle tai sen valtuuttamille edustajille matkustajien kuljetuksesta säännöllisessä lentoliikenteessä sekä näihin maksuihin liittyvistä ehdoista; neuvottelut eivät saa koskea näiden maksujen perustana olevaa kapasiteettia,

b) näillä neuvotteluilla on luotava interline-järjestelmä eli järjestelmä, jossa lentoliikenteen käyttäjät voivat kussakin neuvoteltavana olevassa maksujen ryhmässä ja neuvoteltavana olevien toimintakausien aikana

i) yhdistää samaan kuljetusasiakirjaan neuvoteltavana olleen lentoliikennepalvelun ja muiden lentoliikenteen harjoittajien samalla lentoreitillä tai siihen liittyvillä reiteillä tarjoaman lentoliikennepalvelun, jolloin sovelletaan kuljetuksen suorittavan lentoyhtiön tai lentoyhtiöiden maksuja ja ehtoja, sekä

ii) vaihtaa neuvoteltavana ollutta lentoliikennepalvelua koskeva varaus toisen lentoliikenteen harjoittajan samalla reitillä tarjoamaan lentoliikennepalveluun, jos alkuperäisen varauksen ehdot sen sallivat, jolloin siihen sovelletaan tämän toisen lentoliikenteen harjoittajan maksuja ja ehtoja,

c) lentoliikenteen harjoittajan on voitava puolueettomista ja syrjimättömistä teknisistä tai kaupallisista syistä kieltäytyä sallimasta varausten yhdistämistä ja muutoksia, erityisesti jos kuljetuksen suorittava lentoliikenteen harjoittaja epäilee tästä kuljetuksesta maksun saavan kuljetuksensuorittajan luottokelpoisuutta, jolloin tästä on ilmoitettava kirjallisesti viimeksi mainitulle lentoliikenteen harjoittajalle,

d) osallistuvien lentoliikenteen harjoittajien on sovellettava neuvoteltavina olevia matkustajamaksuja syrjimättä matkustajia kansallisuuden tai kotipaikan perusteella,

e) osallistumisen näihin neuvotteluihin on oltava vapaaehtoista ja avointa kaikille lentoliikenteen harjoittajille, jotka harjoittavat tai aikovat harjoittaa suoraa tai välillistä lentoliikennettä kyseisellä reitillä,

- f) neuvottelut eivät saa olla osallistujia sitovia eli osallistujilla on oltava neuvottelujen jälkeen oikeus toimia itsenäisesti matkustajamaksujen osalta,
- g) neuvottelut eivät saa koskea sopimusta asiamiehille maksettavasta korvauksesta tai muista neuvoteltavana olevia maksuja koskevista seikoista,
- h) jos maksut on ilmoitettava, jokaisen osallistujan on ilmoitettava erikseen muut kuin neuvoteltavana olleet maksut asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille; tämä sen on voitava tehdä joko itse tai asiamiehensä tai myyntiedustajansa välityksellä.

2. Yhteisössä ja kolmansissa maissa sijaitsevien lähtö- ja saapumiskohtojen välisen säännöllisen lentoliikenteen matkustajamaksuja koskevien neuvotteluihin osallistuvien lentoliikenteen harjoittajien on kerättävä 1 päivästä heinäkuuta 2006 seuraavat tiedot:

- i) näissä neuvotteluissa vahvistetuilla hinnoilla kirjoitettujen lippujen määrä suhteessa kaikkeen Euroopan yhteisön ja kolmansien maiden väliseen liikenteeseen kirjoitettujen lippujen kokonaismäärään,
- ii) missä määrin neuvotteluissa vahvistetun hintaisia lippuja todella käytetään interline-järjestelyihin,
- iii) missä määrin muita kuin neuvotteluissa vahvistetun hintaisia lippuja todella käytetään interline-järjestelyihin.

Tiedot kerätään kaikista hintaluokista, joiden osalta on sovittu interline-hinnoista. Tietojen keräämiseen osallistuvien lentoliikenteen harjoittajien on toimitettava tai niiden puolesta on toimitettava kootut tiedot komissiolle kuuden kuukauden välein.

3. Komissiolle ja asianomaisilla jäsenvaltioilla on oikeus lähettää tarkkailijoita matkustajamaksuja koskeviin neuvotte-

luihin. Tätä tarkoitusta varten lentoliikenteen harjoittajien on ilmoitettava kyseisille jäsenvaltioille ja komissiolle samanaikaisesti kuin osallistujille vähintään 10 päivää etukäteen neuvottelujen ajankohta, paikka ja aihe.

Tämä ilmoitus on tehtävä

- a) kyseisille jäsenvaltioille näiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten määräämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen,
- b) komissiolle *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavia menettelyjä noudattaen.

Neuvotteluihin osallistuvien lentoliikenteen harjoittajien on toimitettava tai niiden puolesta on toimitettava komissiolle samaan aikaan kuin osallistujille yksityiskohtainen kertomus neuvotteluista viimeistään kuuden viikon kuluttua neuvotteluista.

4 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan [...] päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämän asetuksen 1 artiklan a ja b kohdan mukaan myönnettyä poikkeusta sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2006.

Tämän asetuksen 1 artiklan c kohdan mukaan myönnettyä poikkeusta sovelletaan 30 päivään kesäkuuta 2008.

Tätä asetusta sovelletaan taannehtivasti sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka ovat olemassa sen tullessa voimaan, siitä ajankohdasta, jolloin tämän asetuksen soveltamisen edellytykset ovat täyttyneet.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä [...]

Komission puolesta

Komission jäsen